

Katedra trestního práva

POSUDEK

**vedoucího diplomové práce na diplomovou práci studentky Anety
Balvínové na téma:**

„Trestný čin vraždy v českém trestním právu“

Autorka si pro svoji diplomovou práci vybrala výrazně klasické téma. Diplomovou práci rozčlenila na úvod, další čtyři kapitoly, závěr a cizojazyčné (anglické) resumé. K práci je přiložen i poměrně bohatý seznam odborné literatury, judikatury a použitých právních předpisů.

Ve stručném úvodu autorka vysvětluje důvody výběru tématu, strukturu práce i použitou metodiku.

První kapitola je nazvána: Vražda v historických souvislostech, je poměrně obsáhlá a zahrnuje úpravu tohoto institutu od raného středověku, přes období feudalismu, dále poměrně propracovanou úpravu rakouskou za vlády císařovny Marie Terezie (Constitutio criminalis Theresiana), mírnější a hlavně modernější úpravu přijatou za vlády jejího syna císaře Josefa II., téměř sto let platný (i s příspěvkem tzv. recepčního zákona) říšský trestní zákoník z r. 1852, protektorátní právní dualismus, až po právní úpravu vzniklou na základě tzv. právnícké dvouletky (zák. č. 86/1950 Sb.). A také ovšem předposlední trestní zákon č. 140/1961 Sb. Pokud jde o tento posledně zmíněný trestní zákon, nerozumím příliš tomu, že na s. 13 je uvedeno, že primárním objektem právní ochrany vraždy byla ochrana společenského a státního zřízení a až sekundárním objektem život a zdraví. Dále se na této straně hovoří o živém člověku, jako předmětu útoku, o objektivní stránce, subjektu, a subjektivní stránce, ovšem otázku objektu u trestného činu vraždy by měla autorka u obhajoby blíže vysvětlit. Cesta k rekodifikaci trestního práva hmotného, která vyústila v přijetí trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., nebyla jen patnáct let dlouhá, ta trvala podstatně déle, než jak se autorka domnívá (s. 15).

Druhá kapitola je věnována současné právní úpravě především na základě trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. účinného od 1. 1. 2010. Tato kapitola nepochybně tvoří jádro práce. Na s. 18 je však opět poněkud směřován předmět útoku a objekt trestného činu vraždy. Až na tuto menší nepřesnost je však tato kapitola kvalitně zpracována, když správně provádí výklad objektivní stránky, subjektu a subjektivní stránky. Oceňuji, že autorka správně pojímá i tzv. premeditativní vraždu. Další část této kapitoly je věnována jednotlivým kvalifikovaným skutkovým podstatám. K tomuto výkladu mám pouze drobnou výhradu, a sice jaké zavinění se vyžaduje u vraždy spáchané na dítěti mladším 15 let podle § 140 odst. 3 písm. c) TrZ.

Autorka v této části diplomové práce možná nemusela citovat zprávy z medií (Týdeník policie, EuroZpravy.cz), které do odborné kvalifikační práce zpravidla nepatří.

Pokud jde o výklad omylu u trestného činu vraždy, autorka měla zmínit i tzv. zvláštní případy skutkového omylu, které nejsou v praxi ojedinělé (error in objecto, aberace, dolus generalis). Oddíl o trestání trestného činu vraždy je však zpracován kvalitně. V následujícím oddíle, týkajícím se privilegovaných skutkových podstat, je správně pojata vražda novorozeného dítěte matkou podle § 141 TrZ, ovšem přesněji měla být vysvětlena skutková podstata trestného činu zabití podle § 142 TrZ, resp. jak je to s jejími alternativami.

Naproti tomu výhrady nemám ke zpracování třetí kapitoly, v níž je srovnána naše současná právní úprava se současnou slovenskou právní úpravou, ani ke kapitole čtvrté obsahující autorčiny úvahy de lege ferenda. Otázka euthanasie je otázkou mimořádně citlivou, takže názory na ni se mohou lišit, přičemž žádnému z převládajících názorů nelze upírat určitou oprávněnost. Tato kapitola obsahuje též úvahu nad trestem smrti, ovšem jak autorka v jejím závěru sama uvádí, tato úvaha není aktuální, neboť Česká republika se vstupem do Rady Evropy a přijetím Úmluvy Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod zavázala ke zrušení tohoto trestu, jehož znovuzavedení by znamenalo vystoupení z Rady Evropy, což není představitelné.

Diplomová práce je napsána v odpovídajícím rozsahu, má logickou strukturu a je zpracována na dobré gramatické i stylistické úrovni. Předběžně ji proto hodnotím druhým až třetím klasifikačním stupněm.

Při obhajobě by měla autorka blíže vysvětlit jednak zvláštní případy skutkového omylu a jednak konstrukci skutkové podstaty zabití podle § 142 TrZ.

V Plzni 2. 5. 2019

JUDr. Jindřich F a s t n e r
vedoucí diplomové práce

